

Bankin og landsins stýri

Oddagrein

Í bersøgnu og áhugaverdu grein síni viðgongur fyrri fyrstuferð ein leiðandi bankamaður, at føroysku bankarnir eisini høvdu sín stóra lut í skræðlinum fyrst í nítíðinum. Jørn Astrup sigur í greinini, at bankarnir kundu havt verið nógv meiri atfinningarsamir og kundu havt steðgað ella havt ávirkað »deyðadansin«. Men bankarnir dansaðu bara til tónarnar.

HETTA ásannar bankastjórin, samstundis sum hann førir fram, at landsstýrið gekk á odda í berserkargongdini, sum eyðkendi føroyska búskapin síðst í áttatiárunum. Í hesum viðfangi vísir hann á tann stóra stuðulin, sum fiskivinnan fekk, ta ovurfisking, sum fór fram, og eisini vísir hann einaferð aftur á ójavnin í rentuskattinum, sum heimilaði øllum rentufrádrátti, samstundis sum rentuinntøkur ikki vórðu skattaðar.

HENDA áskoðanin er aftur ein undir vang-an á gomlu bankaleiðslunum, sum hildu fast um táverandi rentuskattaskipan, samstundis sum henda áskoðanin aftur staðfestir, at javnaðarflokkurin var á beinari kós, tá hann vildi steðga rentuspekulati-onini, men sum hvørigin av teimum stóru borgarligu flokkunum vildu gera, fyrr enn í 1990.

Á hesum stað er ferð eftir ferð víst á, at bankarnir og donsku figgingarfeløgini høvdu sín stóra lut í at ovurupphita búskapin, og í annars atfinningarsomu grein fer Jørn Astrup Hansen lætt um ta vitleysu húsafiggingina og ta vitleysu lánsveitingina til privata nýtslu, sum ein og hvør fekk uttan veruliga kreditvurðing.

LANDSSTÝRIÐ hevði sín stóra leiklut við ikki at bremsa útlendsku lántøkunum, og við ikki at tálma almennu iløgurnar, fyrr enn tað var ov seint. Men vit eiga eisini at hava í huga, at iløgurnar í skip vóru fyrri tað mesta í skip, sum skuldu verða eitt alternativ til botnfiskafloktan - tað veri seg frystilínuskip, svartkjaftaskip, skeljatrólarar og rækjuskip - fyrri at troyta óroyndar stovnar og fyrri at styrkja búskapin. Men hesin politikkurin kiksaði.

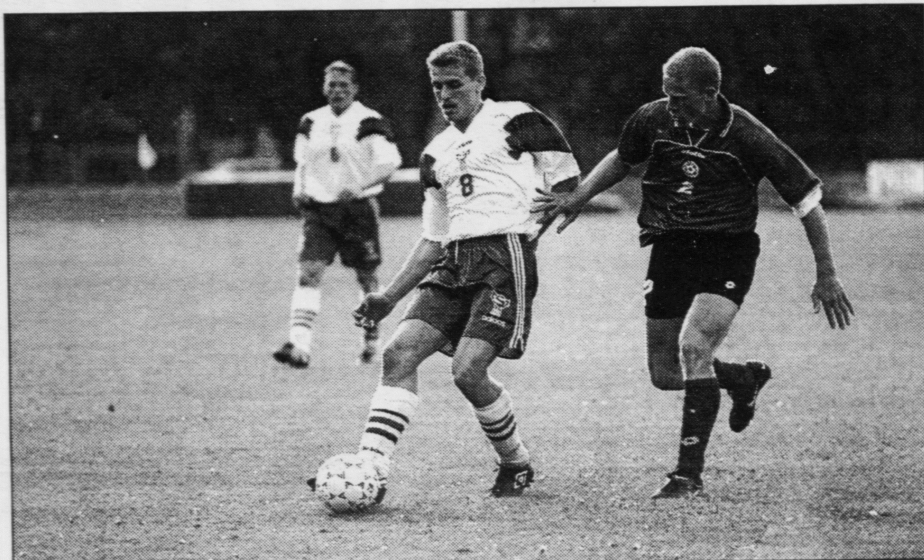
SJÁLVANDI kundi danska stjórnin havt avmarka ovurupphitingina við at avmarka blokkstuðulin, sum bankastjórin - sum tann fyrsti - vísir á, men danska stjórnin gjørdi einki, fyrr enn figggjareftirlitið kravdi stóru burturleggingarnar, og tað sum síðani er hendi, kenna øll. Greinin hjá Jørn Astrup Hansen er gott ikast til samfelagskjakið, men sum vant tuga føroyskir politikkarar, tá stór mál verða reist.

Sosialurin

Fótbóltslandsliðið aftur á ferð:

Føroyingar eiga at vera betri fyri hesa ferð

Tveir spælarar hava givið avboð, men stuðulsspælarnir eru betri fyri nú, enn teir vóru í juni

Julian Johnsson tykist verða nógv betri fyri nú, enn hann var tá landsliðið var í Estlandi (savnsmýnd)

JÓANNES HANSEN

Landsliðið fer av landinum sunnudagin. Ferðin gongur niður til Bosnia. Landsliðið millumlendir í Keyptmannahavn, men Julian Johnsson, Jákup Mikkelsen og Todi Jónsson, vera ikki við í flogfarinum, sum lættir úr Kastrup sunnukvöldið. Teir spæla allir í landskapping sunnudagin. Julian Johnsson og Kongsvinger skulu klokkan 18 sunnukvöldið spæla á heimavølli ímóti Moss. Talan er um týðningarmikla uppperð, tí hesi bæði liðini eru rættuliga jøvn ikki so langt omanfyri niðurflytingarstríkunum.

Todi Jónsson og FCK, sum í gjárkvöldið spældu á heimavølli í europeisku steypakappingini í Parkini ímóti Karabakh Agdam úr Aserbadjan, spæla sunnudagin klokkan 15 í Silkeborg, og Jákup Mikkelsen og Herfølge skulu sunnudagin klokkan 15 á heimavølli verja oddastøðuna ímóti botnlíðnum Aarhus Fremad.

At hesir trýggir skulu í eldin um somu tíð, sum hinir í landsliðsferðalagnum fara í luftina á veg niður til Bosnia, ger, at teir ikki fara niður til Bosnia fyrr enn við rutuflogfarinum mánamorgunin.

Tvey avboð

Tveir av teimum átjan, sum upprunaliga vórðu úttíknir til hesa ferðina, verða ikki við. Teir eru Jan Allan Müller og Øssur Hansen, sum tað orsaka av privatum orsøkum ikki ber til at fara avstað.

Í teirra stað hevur landsliðsvenjarin úttíkið Jens Erik Rasmussen og Símun Eliassen. Tað kom óvart á fleiri, at Jens Erik, sum annars hevur verið fastur fúsar í hópinum - og ofta á beinkinum - var vrakaður í fyrstu atløgu, tí hann hevur hesar síðstu vikurnar staðið sterkur í myndini hjá HB. Símun Eliassen er, eftir summarfrí í Føroyum og venjing og tveir dystir við IF, farin niður aftur til Aarhus Fremad, har hann framvegis stríðst fyrri at vinna sær pláss millum sekstan teir bestu.

Mótstøðan

At føroyingarnir fáa nógv at siggja til mikukvöldið í Sarajevo er eingin ivi um. Bosnia telist millum tær nógvu nýggju tjóðirnar í Europa, og aftur og aftur hevur verið staðfest, at nýggju tjóðirnar siggja fótbóltin og landsliðini sum gylt høvi at markera seg í. Besta dømið um hetta er Croatia, sum bæði í EM

endaspælinum í Onglandi fyrri tveimum árum síðani og aftur í HM endaspælinum í summar stóð seg so sera væl.

Bosnia hevur heldur ikki smæðst burtur, hvat hesum viðvíkir. Tað hevur m.a. Danmark kent sviðan av. Danir vóru fyrsta mótstøðulandið hjá Bosnia, eftir at landið hevði fingið sjálvstøðuga umboðan í FIFA og UEFA, og danir kendu sviðan av, at Bosnia, sum á heimavølli vann 3-0, bæði spældi við hjartanum og høvðinum.

At føroyingar fáa eina mótstøðu, sum verður nógv ferðir størri, enn hon var, tá landsliðið 4. juni tapti 5-0 í Talinn í Estlandi. Vit hava áður sagt, at úrslitið ta ferðina var størsta vónbrótið, sum føroyskur landsliðs-fótbóltur hevur verið úti fyrri, síðani fyrsta UEFA landsdystin í 1988, og tað halda vit framvegis.

Spurningurin er so, um Allan Simonsen og hansara menn fara at megna at reisa seg, og spurningurin er eisini, hvat vit kunnu rokna við.

Landsliðið hevur tvær ferðir spelt niðri á Balkan, og báðu ferðirnar var mótstøðuliðið Jugoslavia, og báðu ferðirnar varð spelt í Beograd. Fyrsta ferðin var í

1991, tá føroyingar taptu 7-0 ímóti tí stóra Jugoslavia, sum Bosnia eisini var partur av. Í 1995 taptu Føroyar 3-1 ímóti nýggja Jugoslavia.

Allan Simonsen plagar at siga, at tað ber ikki til at siga nakað um, hvussu úrslitið verður, fyrr enn tú sært, hvussu dysturin myndast. T.d. vóru føroyingar undirmannaðir størri partin av tíðini í Estlandi, lyklaspælarnar kunnu verða skaddir, hinir kunnu skora tvey mál beinanvegin og so nógv annað kann eisini henda.

Men hóast Bosnia er eitt gott lið, so sigur altjóða styrkislistin okkum, at tað Jugoslavia, sum Føroyar taptu 3-1 ímóti á útivølli (og seinni 8-1 ímóti á Svanga-skarði) er væl hægri styrkis-mett enn Bosnia.

Vóru ikki væl fyrri

Eitt er mótstøðuliðið. Nakað annað er føroyska liðið. Venjarin plagar at siga, at tað eru ellivu ímóti ellivu, og sjálvsagt er avrikið hjá føroyingum rættuliga avgerandi fyrri, hvussu tað fer at laga seg, og hvussu úrslitið verður.

Tá vit siggja avrikið í Estlandi í bakkspeglinum, so

greinin heldur fram á síðu 13..